

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent práce

Autor/ka práce: Ondřej Knybel

Název práce: Koncepty „value-action gap“ a „knowing-doing gap“ na příkladu zpráv o stavu životního prostředí

Vedoucí práce: Jan Balon

Oponent/tka: Martin Hájek

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíle práce je poukázat a co nejvíce objasnit problém, označovaný v práci jako „mezera“, kdy sociální aktéři vyznávají hodnotovou orientaci nabádající k určitému jednání a zároveň disponují dostatečným expertním věděním, které poskytuje účelově-racionální legitimitu danému jednání, ale z nějakého neznámého důvodu tak nejednají. Autor v závěru argumentuje, že v případě jím odhalené mezery sociální aktéři nejednají proto, že toho nejsou prakticky schopni, protože nemají moc překonat rezistenci (či inerci) ostatních aktérů, resp. že dávají přednost jinému jednání, které je více zmocňuje, i když není hodnotově preferované a jdoucí proti expertnímu diskurzu reprezentace reality. V tomto smyslu je cíl dobře formulován a závěr mu odpovídá. Práce je vhodně strukturována, i když bych uvítal zvláštní oddíl věnovaný datům a metodám analýzy.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?
Ano.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Data (výběr a rozsah reportů) jsou podle mého názoru dobrá. Autor v upravené verzi doplnil způsob jejich analýzy, nicméně stále je spíše naznačen než plně vysvětlen.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autorova argumentace je vcelku přesvědčivá. Na některých místech je dokonce velmi kvalitní. Ovšem zvláště v závěru je občas příliš obecná, ukotvená v argumentaci či maxim sociologických „celebrit“ namísto toho, aby diskutovala svá zjištění v kontextu speciální literatury věnující se neschopnosti aktérů jednat podle expertních doporučení a v souladu s některými deklarovanými hodnotami.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?
Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Dobrá.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jde o přepracovanou práci. I když hlavní díl empirické části zůstal prakticky stejný (doplněny byly pasáže ukazující na neschopnost jednat v ČR a Číně), rozšířením úvodní kapitoly a závěru získala práce na úplnosti a přesvědčivosti. Rovněž posun od původních konceptů k pojmu „mezery“ přispěl k větší srozumitelnosti autorovy argumentace.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Zajímalo by mne, jestli je problém „mezery“ všeobecný, tzn. týká se většiny korporátních aktérů nebo jen některých. Ve druhé případě by ji totiž bylo možné vysvětlit jako „blok“ ze strany jiných, mocnějších, aktérů. Např. ministerstvo nemůže uvést do praxe určitou veřejnou politiku, ke které má dostatečné hodnotové i informační podklady, protože mocní sociální aktéři jejímu zavedení účinně brání. Tito aktéři tedy nemají „mezeru“, protože jsou schopni účinně jednat v souladu s vyznávanými hodnotami i informacemi.

Celkové hodnocení práce:

Předložená diplomová práce splňuje standardní nároky kladené na tento typ práce. Doporučuji ji k obhajobě.

Datum: 17. ledna 2014



Martin Hájek